

К. В. Подлегаєва

здобувачка кафедри правоохоронної та
антикорупційної діяльності ПрАТ
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

У статті з'ясовано, що діяльність прокурора щодо застосування інституту клопотань є багатосторонньою та системною, оскільки, з одного боку, він є учасником, який має право заявляти клопотання особисто як сторона кримінального провадження, а з іншого – прокурор під час здійснення ним процесуального керівництва досудовим розслідуванням є посадовою особою, уповноваженою на розгляд і вирішення клопотань інших учасників, а також на погодження/відмову у погодженні клопотань слідчого чи дізнавача. Зміна назви документа з «подання» на «клопотання» стала позитивним моментом у контексті забезпечення принципу рівності, особливо враховуючи те, що забезпечення процесуальної рівності та змагальності сторін у кримінальному провадженні визначалося одним із основних напрямів реформування кримінального судочинства. Водночас, при складанні клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру прокурорам необхідно краще підходити до обґрунтування потреби у застосуванні відповідних заходів. Зазначено, що прокурор, який здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру, має визначати межі доказування, з огляду на те, що він надалі підтримуватиме клопотання в суді. Здійснюючи конституційну функцію з процесуального керівництва, саме прокурор має забезпечити повноту і законність зібрання під час досудового розслідування доказів необхідності застосування примусових заходів медичного характеру. У свою чергу, функція нагляду в такій категорії проваджень включає в себе низку повноважень, які реалізує прокурор, як у кримінальному провадженні (зокрема, під час виконання заходів забезпечення кримінального провадження) так і поза його межами, наприклад: у будь-який час відвідувати установи, де перебувають особи, щодо яких застосовані примусові заходи медичного характеру; опитувати осіб, які перебувають у цих установах, з метою одержання інформації про умови їх тримання та поведінки з ними; ознайомлюватися з документами, на підставі яких особи тримаються в спеціальних установах та до них застосовано заходи примусового характеру; перевіряти законність наказів, розпоряджень посадових чи службових осіб, вимагати їх скасування та усунення порушень закону тощо. Обставини, які підлягають доведенню прокурором у суді, розподілені на дві групи: загальні, що стосуються суспільно небезпечного діяння і причетності до нього конкретної особи (підлягають встановленню у будь-якому кримінальному провадженні) і спеціальні, пов'язані з оцінкою стану психічного здоров'я та юридичних наслідків суспільно небезпечного діяння. Доведення обставин першої групи є першочерговим, оскільки вони обумовлюють можливість застосування до особи кримінально-правових заходів. При доведенні обставин другої групи прокурор має сприяти суду в оцінці психічного розладу певного виду примусових заходів медичного характеру, що передусім залежить від наявності небезпеки з боку особи для оточуючих і неї самої.

Ключові слова: примусові заходи медичного характеру, кримінальне провадження, досудове розслідування, суспільно небезпечне діяння, прокурор, прокурорський нагляд, процесуальне керівництво.

Державні гарантії дотримання прав і свобод людини і громадянина є одним із найважливіших напрямів розвитку сучасного демократичного суспільства. Особливої ваги цей постулат набуває у сфері кримінального судочинства, якщо мова йде про обмеження свободи і особистої недоторканості та застосування примусових заходів медичного характеру. Насамперед, це обумовлено зростаючою динамікою вчинення кримінальних правопорушень неосудними особами [1, с. 56].

Прокурорський нагляд, на відміну від відомчого контролю, вважається однією з гарантій кримінального процесу, що сприяє забезпеченню дотримання законності органами досудового розслідування та відновленню порушених прав громадян. Проте, як при здійсненні прокурорського нагляду у формі процесуального керівництва, так і відомчого процесуального контролю керівником органу досудового розслідування здебільшого застосовуються однакові форми і методи, а саме: перевірка кримінальних проваджень, надання вказівок, відсторонення слідчого від кримінального провадження тощо.

Передбачений КПК України механізм здійснення клопотань та їх вирішення уповноваженою особою/органом є дієвим та ефективним засобом реалізації учасниками кримінального провадження їх прав і законних інтересів, а також забезпечення здійснення завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України [2, с. 5–6]. За процесуальним законодавством значно посилено роль і значення клопотань у кримінальному провадженні – збільшено їх обсяг, детально регламентовано форму та складові окремих видів клопотань і порядок їх розгляду тощо.

Окремою гарантією забезпечення законності й обґрунтованості прийняття рішень на початковому етапі досудового розслідування є прокурорський нагляд. Відповідно до Закону України «Про прокуратуру», на цей орган покладається нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство (п. 3 ч. 1 ст. 2). Прокурор в усіх стадіях кримінального судочинства зобов'язаний своєчасно вживати передбачених законом заходів для усунення порушень закону і наділений, у зв'язку з цим, дієвими важелями для відповідного правового реагування на виявлені порушення [3].

Прокурор, з одного боку, є учасником, який має право заявляти клопотання особисто як сторона кримінального провадження. З іншого

боку, прокурор під час здійснення ним процесуального керівництва досудовим розслідуванням є посадовою особою, уповноваженою на розгляд і вирішення клопотань інших учасників, а також на погодження/відмову у погодженні клопотань слідчого (дізнавача) до слідчого судді. Під час прийняття рішення у кримінальному провадженні прокурор повинен володіти всією необхідною інформацією стосовно обставин події, яка відбувалась, бути впевненим не лише в достовірності доказової інформації, а й законності її отримання. Забезпечення такої обізнаності буде неможливим у разі вибіркового подання доказової інформації. Відтак, прокурор повинен мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, у тому числі оперативно-розшукових, контррозвідувальних справ та інших таємних матеріалів, які мають значення для досудового розслідування. З цією метою прокурор, за наявності сумнівів щодо об'єктивності проведення окремих СРД, має право особисто провести процесуальні дії, у тому числі негласні, а також інші, у порядку визначеному КПК України [4, с. 207–208].

Незмінність прокурора забезпечує його участь у кримінальному провадженні від початку досудового розслідування до завершення кримінального провадження вироком суду, який набрав законної сили. Це покладає на нього повну відповідальність за законність, усебічність, неупередженість досудового розслідування та підтримання відповідної позиції на стадії судового розгляду справи [5, с. 90].

Відтак діяльність прокурора щодо застосування інституту клопотань є багатосторонньою та системною [2, с. 5]. На нашу думку, зміна назви документа з «подання» на «клопотання» стала позитивним моментом у контексті забезпечення принципу рівності, особливо враховуючи те, що забезпечення процесуальної рівності та змагальності сторін у кримінальному провадженні визначалося одним із основних напрямів реформування кримінального судочинства. Проте, КПК України 2012 р. (як і 1960 р.) не містить визначення поняття «клопотання». Втім, як зазначається у науковій літературі, максимально можлива та розумно достатня наявність роз'яснень значення термінів, вжитих у КПК України, сприятиме не лише успішному виконанню завдань кримінального провадження, а й більш надійному захисту прав і законних інтересів суб'єктів, які беруть участь у ньому [6].

Досить поширеною в сучасних правових реаліях є думка, що участь судді в процесі

надання дозволу на застосування примусових заходів медичного характеру є формальною, що суддя просто ставить свій підпис на рішенні прокурора, не перевіряючи при цьому обґрунтованість клопотання й реальну необхідність проведення такого провадження. Насправді, це не відповідає дійсності. Проведений аналіз змісту клопотань про застосування примусових заходів медичного характеру показав, що вони зазвичай відповідають загальним вимогам до форми клопотань у кримінальному провадженні. Однак, не можна це ж саме запевнити щодо їх змісту. Згідно практики змістовне наповнення клопотання не є детальним і зазвичай відомості на його обґрунтування викладаються в загальних рисах. З огляду на це, трапляються непоодинокі випадки, коли через допущені процесуальні помилки судді відмовляють прокурору у застосуванні примусових заходів медичного характеру.

Зважаючи на ці та інші обставини, першочерговим завданням прокурора при здійсненні нагляду за досудовим провадженням є вжиття заходів щодо неухильного виконання вимог закону про всебічне, повне і неупереджене дослідження обставин кримінального провадження (ч. 2 ст. 9 КПК України). Наглядаючи за досудовим провадженням, прокурор не повинен «пасивно» спостерігати за діяльністю учасників кримінального провадження та обмежувати свою діяльність очікуванням сигналів про порушення закону, а зобов'язаний активно виявляти такі порушення. Значною мірою діяльність прокурора повинна спрямовуватися на попередження і усунення помилок, спричинених неправильною оцінкою слідчої ситуації, недостатнім рівнем професійної майстерності чи недостатнім досвідом роботи слідчих [4, с. 187].

Щодо безпосереднього розслідування, то як зауважує Г. К. Тетерятник, неприпустимим є обмеження, особи, щодо якої здійснюється провадження по застосуванню примусових заходів медичного характеру у правах, лише внаслідок наявності у неї психічного розладу. Відсторонення їх від участі у слідчих діях може бути обґрунтованим та припустимим виключно за умови нездатності брати участь, внаслідок психічного стану [7, с. 99].

Здатність особи з психічним розладом брати участь у слідчих діях повинна оцінюватись у кожному конкретному випадку, з урахуванням особливостей психічного розладу, а також психічного стану на момент їх проведення. В процесі розслідування прокурор (слідчий) не

просто використовує інформацію, отриману під час допитів та проведення інших слідчих дій, він аналізує її, співставляє із поведінкою особи під час слідчої дії. Інформативність показань особи, яка страждає на психічний розлад полягає не тільки у наданні нею відомостей про вчинене діяння. Предметом допиту є й інші данні: про психічне здоров'я, здатність особи відповідати, правильно відтворювати та оцінювати інформацію, її самопочуття на різних етапах розслідування та ін. Ці відомості відіграють не менш важливу роль у процесі доказування, встановлення психічного стану особи, її суспільної небезпечності, входять до предмету доказування. Інформацію про саме суспільно небезпечне діяння можна отримати від інших суб'єктів провадження (потерпілого, свідків тощо), а ось вищезазначені відомості може повідомити лише особа особисто [7, с. 101–102].

Як свідчить практика, перевірка прокурором стану додержання законів на початковому етапі досудового розслідування зазвичай охоплює: 1) своєчасність та обґрунтованість початку досудового розслідування; 2) правильність та відповідність кваліфікації правопорушення вчиненому діянню; 3) підслідність кримінального провадження тощо.

На початковому етапі кримінального провадження (після внесення інформації до ЄРДР) прокурор може давати обов'язкові для виконання вказівки з приводу кваліфікації кримінального правопорушення. Опитування працівників оперативних підрозділів та слідчих засвідчило, що вони отримували як усні, так і письмові вказівки прокурора на початковому етапі кримінальної процесуальної діяльності, які переважно стосувалися необхідності витребування різних документів, збирання додаткових матеріалів, провадження певних процесуальних дій тощо [4, с. 188].

За наслідками опрацювання ухвал, які містяться у Єдиному державному реєстрі судових рішень нами встановлено, що однією із найрозповсюдженіших причин повернення вказаних клопотань судом на доопрацювання прокурору є суперечливий виклад фактичних обставин, зокрема посилення на умисел при вчиненні кримінального правопорушення, хоча питання вини взагалі в таких випадках не розглядається та не зазначення виду примусових заходів медичного характеру, про застосування якого ставиться питання у відповідному клопотанні.

За змістом проведеного аналізу обраної ухвали про повернення прокурору клопотання

про застосування примусових заходів медичного характеру можемо зробити висновок, що фактичні обставини суспільно небезпечного діяння, які прокурор вважає встановленими у клопотанні потребують іншої форми викладу, ніж в класичному обвинувальному акті. Як свідчить судова практика невірно зазначати в клопотанні про те, що особа вчинила суспільно-небезпечне діяння умисно, тому що стан неосудності фактично позбавляє її здатності усвідомлювати свої дії та керувати ними у момент вчинення вказаного діяння, хоча воно й містить ознаки кримінального правопорушення [8, с. 146].

Також опрацьовано ряд інших ухвал, відповідно до змісту яких причиною повернення прокурору клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру є не зазначення певного примусового заходу, який пропонується застосувати до особи. Хоча у розумінні ст. 506 КПК України особа, щодо якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру лише користується правами підозрюваного та обвинуваченого в обсязі, який визначається характером розладу психічної діяльності чи психічного захворювання відповідно до висновку судово-психіатричної експертизи, та здійснює їх через законного представника, захисника, однак окремі судді дотримуються спірної позиції щодо обов'язковості ознайомлення таких осіб в порядку ст. 290 КПК України з усіма матеріалами досудового розслідування та вручення копій клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру. І наслідком недотримання цих досить дискусійних тлумачень КПК України, вважають за можливе повернути прокурору клопотання на доопрацювання [9].

На думку Ткача А. В., враховуючи вимоги наведеної ст. 506 КПК України, вказані рішення не відповідають вимогам закону, оскільки процесуальне законодавство не містить прямих вказівок на ознайомлення особи, визнаної за наслідками судово-психіатричною експертизою неосудною з матеріалами досудового розслідування. До того ж намагання слідчого провести вказану процесуальну дію безпосередньо із психічно хворим може наразити слідчого на небезпеку та завершитись загостренням стану такої особи або навіть знищенням матеріалів кримінального провадження [8, с. 109].

Поряд із цим, основним завданням прокурорської діяльності під час здійснення процесуального керівництва в кримінальних провадженнях щодо застосування примусових заходів медич-

ного характеру вбачається забезпечення реальних гарантій захисту прав і законних інтересів цих осіб. При цьому принципово важливим для прокурора є усвідомлення його відповідальності за дотриманням законності у провадженнях зазначеної категорії [10, с. 147].

У свою чергу керівник органу досудового розслідування відповідно до свого службового і процесуального становища найближче від усіх інших учасників кримінального провадження до слідчого. Він раніше, ніж прокурор, який здійснює нагляд, здатний помітити недоліки в діяльності слідчого, виявити порушення кримінального процесуального законодавства та, у межах своєї компетенції, вжити заходів щодо їх усунення. До того ж керівник органу досудового розслідування має можливість у будь-який час вивчити кримінальне провадження та надати слідчому вказівки про провадження СРД або рекомендації щодо порядку їх здійснення, забезпечуючи таким чином заходи, спрямовані на активізацію розслідування або прийняття ним правильного рішення. Прокурор об'єктивно не має цієї можливості, у зв'язку з наявністю відомих відомчих «бар'єрів», територіальною віддаленістю слідчого, а також можливістю «входження до процесу» при проведенні перевірок, наприклад за наявності скарг на дії слідчого або при розгляді закінченого, зупиненого або закритого провадження [11, с. 114].

Важливою підставою зупинення досудового розслідування визнається тяжка хвороба підозрюваного (п. 1 ч. 1 ст. 280 КПК України). У разі, якщо буде встановлено, що підозрюваний захворів на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі у кримінальному провадженні, та за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком, слідчий зупиняє досудове розслідування з додержанням вимог ч. 2 ст. 280 КПК України, до видужання підозрюваного.

Про відповідне рішення виноситься вмотивована постанова, в якій повинні міститися відомості про час, з якого захворів підозрюваний, діагноз хвороби та інформація медичного закладу (лікаря), яким поставлено діагноз і видано медичний висновок, а також офіційно та компетентно констатовано, що відповідна хвороба перешкоджає або унеможливорює участь підозрюваного у кримінальному провадженні.

Порядок зупинення досудового розслідування в разі тяжкого захворювання підозрюваного має певні особливості [12, с. 344–345]. По-перше, закон не містить (і не може містити) перелік захворювань, а лише вказує, що хвороба має

бути тяжкою. У прокурорській практиці такими визнають захворювання, за яких стан здоров'я підозрюваного, обвинуваченого не дозволяє допитати особу або залучити до участі в інших процесуальних діях. Водночас це захворювання повинно мати тимчасовий (а не хронічний) характер, бути виліковним, з прогнозуванням орієнтовних термінів видужання підозрюваного.

По-друге, у разі хронічного захворювання підозрюваного, в окремих випадках, доцільно розглядати питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки (адже особа унаслідок тяжкого захворювання може втратити суспільну небезпеку). Якщо ж хронічним є психічне захворювання, що потребує тривалого лікування із застосуванням примусових заходів медичного характеру, досудове слідство не зупиняється, а закінчується відповідно до ст. 292, 511 КПК України.

При цьому, якщо на час розгляду питання про відновлення кримінального провадження закінчився строк давності притягнення до кримінальної відповідальності або прийнято закон, який усуває кримінальну відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення, кримінальне провадження підлягає закриттю, якщо особа, стосовно якої розглядається питання, не заперечує проти цього (ст. 515 КПК України).

Однією з ознак тяжкого захворювання обвинуваченого є те, що хвороба має реально перешкоджати явці підозрюваного до слідчого. Водночас, якщо підозрюваний не може з'явитися до слідчого у зв'язку з хворобою або його неможливо доставити, то слідчий має можливість виконати деякі необхідні СРД за місцем перебування хворого підозрюваного. У зв'язку з цим, до критеріїв визначення тяжкого захворювання слід віднести такий фізичний розлад здоров'я підозрюваного, який заважає йому брати участь у розслідуванні протягом тривалого часу (давати показання, захищати свої права та законні інтереси, ознайомлюватися з матеріалами провадження тощо). Тобто при вирішенні питання про зупинення розслідування важливим є оцінка об'єктивної можливості підозрюваного брати участь у проведенні певних процесуальних дій [12, с. 349].

У підсумку зазначимо, що прокурор має довести перед судом критерії застосування певного примусового заходу медичного характеру та неможливість застосування менш суворого, якими згідно із ч. 1 ст. 94 КК України є: характер та тяжкість захворювання; тяжкість вчиненого діяння; ступінь небезпечності психічно хворого для себе або інших осіб. Хоча перший з цих факторів має медичний характер, а інші – юридичний, усі вони пов'язані між собою, зокрема, характер психічного розладу визначає сту-

пінь суспільної небезпечності особи, а також її схильність до вчинення певних суспільно-небезпечних діянь, а тяжкість вчиненого діяння є фактичним підтвердженням останнього [13]. Недоведення прокурором зазначених обставин тягне за собою один із альтернативних наслідків, передбачених ч. 4 або 5 ст. 513 КПК України.

Таким чином, прокурор, який здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру, має визначати межі доказування, з огляду на те, що він надалі підтримуватиме клопотання в суді. Здійснюючи конституційну функцію з процесуального керівництва, саме прокурор має забезпечити повноту і законність зібрання під час досудового розслідування доказів необхідності застосування примусових заходів медичного характеру. У свою чергу, функція нагляду в такій категорії проваджень включає в себе низку повноважень, які реалізує прокурор, як у кримінальному провадженні (зокрема, під час виконання заходів забезпечення кримінального провадження) так і поза його межами, наприклад: у будь-який час відвідувати установи, де перебувають особи, щодо яких застосовані примусові заходи медичного характеру; опитувати осіб, які перебувають у цих установах, з метою одержання інформації про умови їх тримання та поведінки з ними; ознайомлюватися з документами, на підставі яких особи тримаються в спеціальних установах та до них застосовано заходи примусового характеру; перевіряти законність наказів, розпоряджень посадових чи службових осіб, вимагати їх скасування та усунення порушень закону тощо.

Список використаної літератури:

1. Кушпін В. П. Участь прокурора у судовому розгляді справ про застосування примусових заходів медичного характеру. *Право.ua* № 3, 2022. С. 55–60.
2. Клопотання прокурора у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. А. В. Столітній, Ю. Г. Севрук, О. В. Сапін та ін.; за ред. А. В. Столітнього. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 294 с.
3. Квашук О. Суб'єкти прийняття рішень дослідчого кримінального процесу та роль у ньому прокурора. *Вісник прокуратури*. 2012. № 4–5. С. 100–107.
4. Рогатюк І. В. Процесуальна діяльність прокурора на стадії досудового розслідування: монографія. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. 544 с.
5. Спусканюк Ю. Повноваження прокурора в стадії досудового розслідування. *Вісник прокуратури*. 2012. № 7. С. 89–92.

6. Савонюк Р. Щодо термінів і понять Кримінально-процесуального кодексу України. *Право України*. 2004. № 2. С. 99.
7. Тетерятник Г. К. Охорона прав і законних інтересів неосудних і обмежено осудних на стадії досудового розслідування у кримінальному процесі України: дис. ... канд. юрид. наук. Донецьк, 2012. 231 с.
8. Ткач А. В. Процесуальна діяльність прокурора у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру: дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.09. Київ, 2021. 264 с.
9. Шаварин К. Діяльність прокурора у кримінальному провадженні при зверненні з клопотанням про застосування примусових заходів медичного характеру. *Вісник Національної академії прокуратури України*. № 3 (49), 2017. С. 117–125.
10. Смирнова-Бартенева В. В. Деякі питання діяльності прокурора при виконанні судових рішень, пов'язаних із застосуванням примусових заходів медичного характеру. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2020. № 3. С. 145–151.
11. Мінюков П., Мінюков А. Співвідношення прокурорського нагляду і відомчого контролю при розслідуванні кримінальних справ слідчим. *Право України*. 1999. № 1. С. 111–115.
12. Татаров О. Ю. Досудове провадження в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС): монографія. Київ ; Донецьк: Промінь, 2012. 640 с.
13. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми : монографія. Харків: Право, 2020. 1304 с.

Podliehaieva K. V. Procedural activities of the prosecutor in criminal proceedings regarding the use of coercive measures of a medical nature

The article clarified that the activities of the prosecutor regarding the application of the institution of motions are multifaceted and systematic, since, on the one hand, he is a participant who has the right to file a motion personally as a party to criminal proceedings, and on the other hand, the prosecutor during his exercise of procedural leadership pre-trial investigation is an official authorized to consider and resolve the requests of other participants, as well as to approve/refusal to approve the requests of the investigator or inquirer. Changing the name of the document from “submission” to “petition” was a positive moment in the context of ensuring the principle of equality, especially considering that ensuring procedural equality and competition of parties in criminal proceedings was determined as one of the main directions of criminal justice reform. At the same time, when preparing a petition for the application of coercive measures of a medical nature, prosecutors need to better approach the justification of the need for the application of appropriate measures. It is noted that the prosecutor, who conducts the procedural management of the pre-trial investigation in criminal proceedings regarding the use of coercive measures of a medical nature, must determine the limits of proof, given that he will further support the petition in court. Carrying out the constitutional function of procedural guidance, it is the prosecutor who must ensure the completeness and legality of the meeting during the pre-trial investigation of evidence of the need to apply coercive measures of a medical nature. In turn, the function of supervision in this category of proceedings includes a number of powers exercised by the prosecutor, both in criminal proceedings (in particular, during the implementation of measures to ensure criminal proceedings) and outside of it, for example: to visit institutions at any time, where persons subject to coercive measures of a medical nature are located; to interview persons who are in these institutions in order to obtain information about the conditions of their detention and treatment; get acquainted with the documents on the basis of which persons are kept in special institutions and coercive measures are applied to them; check the legality of orders, orders of officials or officials, demand their cancellation and elimination of violations of the law, etc. Circumstances that must be proven by the prosecutor in court are divided into two groups: general, relating to a socially dangerous act and the involvement of a specific person in it (to be established in any criminal proceeding) and special, related to the assessment of the state of mental health and legal consequences of a socially dangerous act. Proving the circumstances of the first group is of primary importance, as they determine the possibility of applying criminal legal measures to the person. When proving the circumstances of the second group, the prosecutor must assist the court in assessing the mental disorder of a certain type of coercive measures of a medical nature, which primarily depends on the presence of danger on the part of the person for others and herself.

Key words: *coercive measures of a medical nature, criminal proceedings, pre-trial investigation, socially dangerous act, prosecutor, prosecutor’s supervision, procedural management.*